

FILM U NACIONALNOME MUZEJU MEDIJA

MICHAEL TERWEY □ Nacionalni muzej medija, Bradford, Engleska

IM 47, 2016.
TEMA BROJA
TOPIC OF THIS VOLUME

Iskustva europskih muzeja
Film Museum
The Experience of European
Film Museums

sl.1. Nacionalni muzej medija (Bradford, Engleska) britanski je državni muzej filma i kinematografske tehnologije. Muzej je otvoren 1983. godine.

Uvod. Nacionalni muzej medija britanski je državni muzej filma i kinematografske tehnologije. Osnovan u Bradfordu 1983., Muzej se diči zbirkom koja je oblikovana tijekom jednog stoljeća radom brojnih pojedinaca i institucija vođenih različitim kulturnim smjernicama i praksama skupljanja građe. Na zbirku je također utjecalo uključivanje Muzeja u vodeću svjetsku skupinu muzeja posvećenih znanosti i tehnologiji – u Skupinu muzeja znanosti. Korpus koji je nastao kao krajnji rezultat iznimno je bogat i raznolik te predstavlja i amatersko i profesionalno filmsko stvaralaštvo, kao i filmsku kulturu.

Muzej je ujedno i kino s tri projekcijske dvorane, među kojima je i prvi IMAX u Europi. Imamo uvjete za prikazivanje različitih rijetkih i neobičnih filmskih formata, što nam omogućuje da povjesničarima i zaljubljenicima u film ponudimo jedinstveno iskustvo.

U ovom se radu opisuje razvoj zbirke Nacionalnog muzeja medija od njezina utemeljenja u sklopu Muzeja znanosti u Londonu do širenja pridruživanjem cijelih kor-

pusa Muzeja Kodak i Buckinghamskoga filmskog muzeja. Posebna pozornost pridana je nekim iznimno važnim predmetima o kojima se brinemo.

Nadalje, u radu se govori na koji se način Muzej koristi vlastitom zbirkom u kontekstu programa svojih izložaba, filmskih festivala, istraživanja i događanja. Zaključak donosi promišljanja o nekim izazovima što ih nameće proces prikupljanja suvremenih filmskih praksi i filmske kulture u digitalno doba.

Kratka povijest Muzeja

U lipnju 2013. Nacionalni muzej medija proslavio je svoj 30. rođendan. Muzej je smješten u Bradfordu, gradu s oko 300 000 stanovnika, smještenome u sjevernoj Engleskoj, u podnožju Peninskoga gorja. Bradford je dio širega urbanog područja zapadnog Yorkshirea koje obuhvaća gradove Bradford, Leeds, Huddersfield i Wakefield, te je s ukupnom populacijom od 1,8 milijuna četvrto najveće urbano područje u Ujedinjenom Kraljevstvu.

sl.2. Muzej znanosti u Londonu. Zajedno s Nacionalnim željezničkim muzejom u Yorku i Muzejom znanosti i industrije u Manchesteru, Nacionalni muzej medija dio je Skupine muzeja znanosti.

U 19. st. Bradford je bio jedno od središta industrijske revolucije, vodeći centar proizvodnje tekstila i "rodno mjesto" britanske Laburističke ("radničke") stranke. Međutim, proteklih 40 godina obilježava ga slabljenje industrije, što je pak rezultiralo visokom stopom nezaposlenosti i siromaštva. Nakon Drugoga svjetskoga rata u grad doseljava mnoštvo imigranata iz Poljske i Ukrajine, a 1950-ih godina stižu i imigranti iz Indije, Bangladeša i Pakistana. Grad je danas jedno od kulturno najraznolikijih mjesta u cijeloj zemlji. Nakon Londona, Bradford je grad s najmlađom i najbrže rastućom populacijom u zemlji.

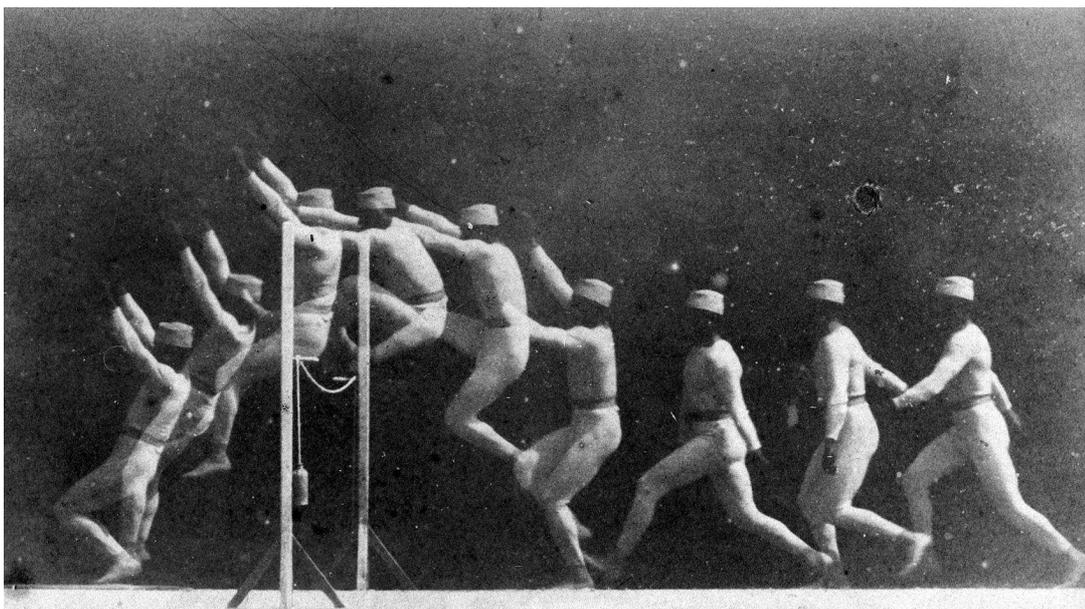
Prvi je grad koji se okitio UNESCO-ovom titulom "grada filma", dodijeljenom Bradfordu u znak priznanja njegove bogate filmske povijesti. Tijekom spomenute povijesti grad je (među ostalim) bio lokacija za snimanje filmova kao što su *Billy Liar* (*Lažljivac Billy*, 1963.) Johna Schlesingera, *The Railway Children* (*Djeca željeznice*, 1970.; redatelj Lionel Jeffries) i komedije *Rita, Sue and Bob Too!* (*Rita, Sue i Bob također!*, 1987.; redatelj Alan Clarke). U Bradfordu se i dandanas snimaju filmovi. Među novijim uradcima izdvaja se (uz ostale) film *Selfish Giant* (*Sebični div*) redateljice Clio Barnard iz 2013.

Sam Muzej utemeljen je 1983. pod nazivom Nacionalni muzej fotografije, filma i televizije. U Nacionalni muzej medija preimenovan je 2005. Naša je misija *istražiti znanost, tehnologiju i umjetnost pokretnih i nepokretnih slika te njihov utjecaj na naše živote*. Kolekcija Muzeja obuhvaća oko 3,5 milijuna fotografija, opreme i drugog materijala vezanoga za naša tri predmetna područja: fotografiju, kinematografiju i televiziju.

Iako je riječ o relativno mladome muzeju, korijeni njegove zbirke sežu do Velike izložbe 1851. Ta *Velika izložba radova industrije svih nacija* bila je prva od velikih svjetskih sajmova 19. st. Više od 6 milijuna posjetitelja obišlo je tu proslavu britanske industrije i inventivnosti, smještenu u privremenoj strukturi – u tzv. Kristalnoj palači podignutoj u Hyde parku. Zaradom od izložbe (ukupno 186 000 funti, u današnjoj protuvrijednosti oko 25 milijuna eura) financiran je novi muzej u južnom Kensingtonu. Isprva poznata kao Muzej proizvodnje, nova je ustanova bila posvećena i umjetnosti i znanosti. Godine 1893. Muzej je (a s njime i njegova zbirka) podijeljen na dva djela: na Muzej znanosti i Muzej Victorije i Alberta. Novi muzej, ciljano građen kao Muzej znanosti, otvoren je za javnost 1909. godine.

Povijest kinematografskih zbirki

Četiri godine nakon toga, 1913., u sklopu muzejskog Odjela za kemiju utemeljena je Zbirka kinematografije. Zbirci je najprije pridruženo šest predmeta britanskoga pionira filma Roberta W. Paula, među kojima su bili njegova kamera i (vjerojatno još važnija) panoramska glava koju je osmislio i njome se koristio pri snimanju dijamantne obljetnice kraljice Viktorije 1897. Do početka Drugoga svjetskoga rata muzejske su akvizicije bile prilično skromne, no iznimno vrijedne. Takva je, primjerice, bila oprema vodećega britanskoga proizvođača J. A. Prestwicha i dizajnera kamera Arthura Newmana, kao i kamere Louisa Le Princea sa 16, odnosno s jednom lećom. Jedna od glavnih atrakcija naše Zbirke upravo je Le Princeova kamera kojom je 1888. u Leedsu (10 milja od Bradforda) snimio neke od najranijih filmova.

Muzej znanosti na posudbu je 1922. dobio prestižnu zbirku ranoga filma Willa Daya, zacijelo s nadom da će se posudba s vremenom pretvoriti u donaciju. To se, na žalost, ipak nije dogodilo. Umjesto toga, Henri Langlois je 1959. otkupio spomenutu zbirku za Francusku kinoteku (Cinémathèque Française). Spomenutoj prepreci usprkos, Zbirka kinematografije nastavila je rasti i svojim sadržajem predstavljati tehnološki razvoj filma. Do 1950. Zbirka je obuhvaćala i amatersko filmsko stvaralaštvo, kao i primjerke znanstvene i medicinske primjene medija. U tom su joj razdoblju pridodani značajni predmeti rane kinematografske opreme, kao i važni kronofotografski filmovi Étiennea-Julesa Mareyja.

Sadržaj prikupljen u Zbirci valja sagledati i u kontekstu ambicija Britanskoga filmskoga instituta (British Film Institute, BFI). Osnovan 1933., taj filmski institut, koji obuhvaća (među ostalim) nacionalne arhive filma i televizije, svojim fokusiranjem na procjenu filma kao umjetničkog oblika, a ne na tehnički proces njegove proizvodnje, djeluje kao komplement Muzeja. Nasuprot tome, Nacionalni muzej medija fokusiran je na znanost i tehnologiju stvaranja filma.

U novijoj povijesti muzejska se zbirka nastavila širiti tako da sada može ilustrirati proces proizvodnje i izlaganja filma (kako profesionalnoga, tako i amaterskoga), zajedno s dokazima posredničkih procesa odnosa s javnošću i marketinga. Iako se jezgra Zbirke temelji na tehnologiji filma, ona obuhvaća, primjerice, i marketinške fotografije filmova, plakate, šminku i specijalne efekte, modele i setove korištene pri izradi animiranih filmova, materijale koji su služili za promotivne svrhe i filmske arhive. Pridruživanjem zbirki Muzeja Kodak 1983. i Buckinghamskog muzeja filma 1990-ih godina, naša je kinematografska zbirka osjetno proširena, tako da danas sa sigurnošću možemo tvrditi kako imamo zbirku predmeta vezanih za rani i amaterski film svjetske razine.

Iz naše goleme i raznolike Zbirke izdvojili smo nekoliko reprezentativnih predmeta: posjedujemo više od 10 000 sličica za *lanternu magicu* (čarobnu svjetiljku), među kojima su i rukom oslikane sličice velikog formata korištene na Kraljevskom institutu politehnike u Londonu od 1838. do 1876.

Posjedujemo primjerke prvih komercijalnih uređaja iz 1894. uz pomoću kojih su se promatrale pokretne slike – Edisonov kinteoskop, te iznimno rijedak kinetofonski projektor zvuka i slike (jedan od samo tri sačuvana).

Spomenimo i *cinématographe* braće Lumière (kombinirana kamera i projektor) iz 1895., kojim su snimljeni prvi filmski kadrovi u Indiji.

Raspolažemo i vrijednom zbirkom vezanom za Charlesa Urbana. Rodom Amerikanac, Urban je bio vodeći pionir rane britanske filmske industrije. Zaslužan je za stvaranje kinemakolora, prvoga komercijalno uspješnog procesa snimanja filma u boji, predstavljenoga 1909.

Godine 2013. u sklopu arhiva otkrili smo najranije primjerke filma u boji (djelo Leeja i Turnera) koji datiraju iz razdoblja 1902. – 1904. Taj sjajni materijal o povijesti filma godinama je generacijama kustosa bio "pod nosom", sve dok pomno istraživanje nije dovelo do prepoznavanja njegove istinske važnosti. Muzej ima golemu zbirku filmskih primjeraka koji obuhvaćaju širok raspon različitih formata, boja i zvučnih procesa. Riječ je o neprocjenjivom izvoru za različita istraživanja, pa se njima pri restauraciji ranih filmova služi i Nacionalni arhiv Britanskoga filmskoga instituta.

U našoj se Zbirci čuva kamera *Vista Vision* iz 1953., kojom se u svom jedinom izletu u redateljske vode (film *One-Eyed Jacks/ Jednooki Jack*, 1961.) služio Marlon Brando. Stručnjak za specijalne efekte Charles Staffell iz Studija Pinewood kasnije je njome snimao filmove o Jamesu Bondu.

sl.3. Kronofotografska vrpca Étiennea-Julesa Mareyja, 1890.

sl.4. Projekcija lanterne magice na Kraljevskom institutu politehnike u Londonu sredinom 19. stoljeća.

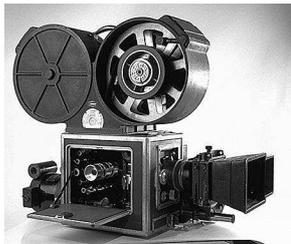
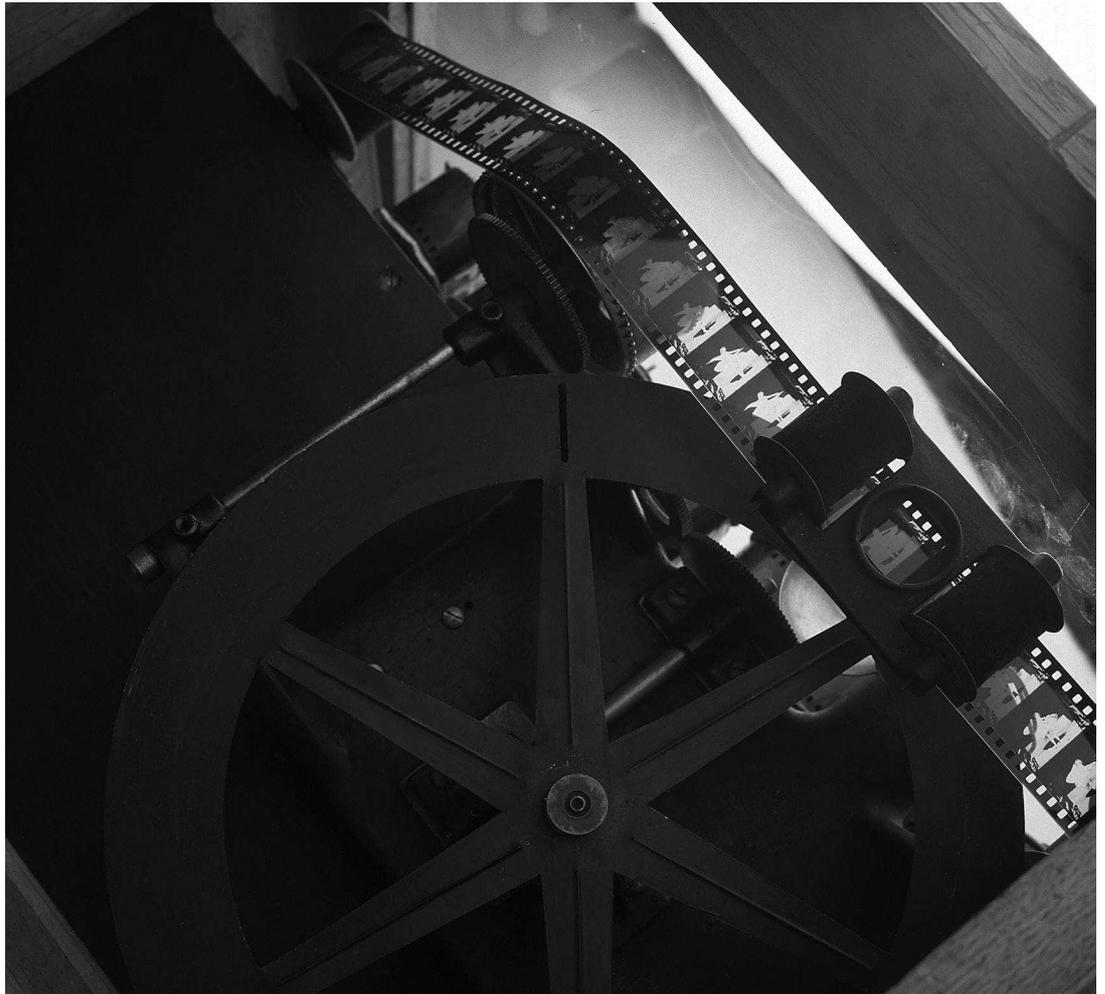
Iako se jezgra Zbirke temelji na tehnologiji filma, ona obuhvaća, primjerice, i marketinške fotografije filmova, plakate, šminku i specijalne efekte, modele i setove korištene pri izradi animiranih filmova, materijale koji su služili za promotivne svrhe i filmske arhive. Pridruživanjem zbirki Muzeja Kodak 1983. i Buckinghamskog muzeja filma 1990-ih godina, naša je kinematografska zbirka osjetno proširena, tako da danas sa sigurnošću možemo tvrditi kako imamo zbirku predmeta vezanih za rani i amaterski film svjetske razine.

sl.5. Detalj Edisonovog kinetoskopskog projektora zvuka i slike, 1894.

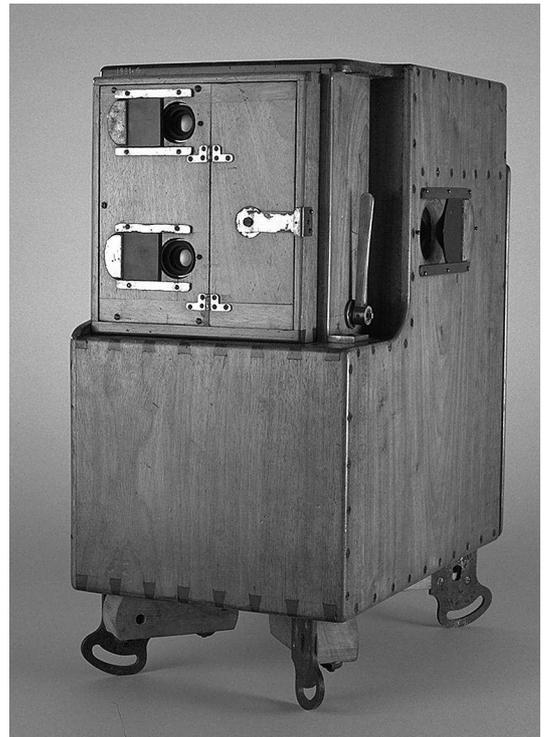
sl.6. Cinématographe braće Lumière, 1895.

sl.7. Kamera s jednom lećom Louisa Le Princea, 1888.

sl.8. Technicolor trobojna 35-milimetarska kamera, 1932. Nacionalni muzej medija također posjeduje primjere najranijih procesa stvaranja filma u boji, te fotografske i televizijske opreme, što nam omogućava da ispričamo priču o boji koja nadilazi granice pojedinačnog medija.

Muzej posjeduje zbirku crteža, fotografija, proteza, maketa i dokumenata pionira specijalnih efekata i šminke Phila Leakeyja i Roya Ashtona, koji su 1960-ih godina radili za produkcijsku kuću Hammer Films. Među ostalim, spomenuta zbirka obuhvaća lažne zube iz kojih šiklja krv, koje je u filmu *Dracula* (redatelj Terence Fisher, 1958.; u američkim kinima film je prikazivan pod nazi-

sl.9. Kadar iz snimke Leeja i Turnera, 1902.-04.

vom *Horror of Dracula*, nap. prev.) nosio Christopher Lee.

Imamo i bogatu zbirku filmskih plakata koja obuhvaća uratke kompanije W. E. Berry sa sjedištem u Bradfordu, jedne od samo tri britanske tiskare plakata. Zbirka sadržava i plakate indijskih filmova iz razdoblja od 1950-ih godina nadalje.

Muzej je posebice orijentiran na amaterske filmske prakse: naša zbirka sadržava primjerke svih filmskih formata, uključujući 28 mm, 17,5 mm, 16 mm, 9,5 mm, 8 mm i super 8, kao i kamere, projektore, opremu za montažu i titlovanje te zvučnu opremu.

Muzej posjeduje i zanimljive specijalizirane zbirke posvećene animaciji. Unutar njih su radovi (setovi, modeli, crteži i celovi – prozirne plastične folije, nap. prev.) studija Aardman, braće Bolex, Lotte Reiniger, studija MGM, Raya Harryhausena i studija Cosgrove Hall. Nedavno smo došli u posjed arhiva britanskoga animatora Runa Wrakea, koji je, nažalost, preminuo 2012.

Osim što prikuplja materijale vezane za proces nastanka filma, Muzej također predstavlja medij filma. Muzejski prostor obuhvaća tri kina: kino "Cubby Broccoli" (100 sjedala), nazvan prema producentu filmova o Jamesu Bondu, i kino "Pictureville" (300 sjedala), koji je Lord David Puttnam proglasio najboljim kinom u svijetu. To nam omogućuje ne samo izlaganje opreme korištene za stvaranje i prikazivanje filmova, već i za prikazivanje samih filmova.

U trenutku otvorenja 1983. Nacionalni muzej medija imao je prvi IMAX kino u Europi. Godine 2015. obnovili smo naš kino i instalirali novi digitalni IMAX projektor koji nam omogućuje prikazivanje najnovijih filmskih uspješnica. Stari je projektor, dakako, dodan našoj zbirci kako bi bio na raspolaganju budućim povjesničarima filma.

Uz redoviti filmski program, Muzej njeguje tradiciju domaćina raznih filmskih festivala. Bradfordski međunarodni festival filma (The Bradford International Film Festival; 1995. – 2013.) ugostio je zvijezde poput Richarda Attenborougha, Johna Hurta, Malcolma McDowella i Kena Loacha. Muzej je također bio domaćin specijaliziranih festivala animacije (*Bradford Animation Festival/ Bradfordski festival animacije*), južnoazijske kinematografije (*Bite the Mango/ Zagrizi mango*) i horora (*Fantastic Films Weekend/ Vikend fantastičnih filmova*). Također smo domaćini godišnjeg festivala rijetkih filmova širokog formata, (*Widescreen Weekend / Vikend širokoga formata*).

Kinematografija i filmska kultura dobro su predstavljene i muzejskim izložbenim programima. Među dosadašnjim velikim izložbama izdvajaju se *The Art of Star Wars (Umjetnost "Ratova zvijezda", 2000.)*, *Bond, James Bond (2002.)*, *Myths and Visions: The Art of Ray Harryhausen (Mitovi i vizije: umjetnost Raya Harryhausena, 2006.)*, *Celebrating Indian Cinema (Proslava indijskog filma, 2007.)*, *Bollywood Icons (Ikone Bollywoda, 2013.)* te *Live by the Lens, Die by the Lens (Tko se objektivna laća, od objektivna pogiba, 2008.)*. Posljednja je, uz pomoć muzejske zbirke fotografija, propitivala ikonografiju filmskih zvijezda u 20. st.

sl.10. Kino "Pictureville" s 300 sjedala u Nacionalnome muzeju medija.

sl.11. Cinerama Holiday, prvi put prikazan 1955. godine, obnovljen 2013.

Kino "Pictureville" Nacionalnoga muzeja medija jedno je od rijetkih mjesta na svijetu s uvjetima za prikazivanje i pokazivanje filmskih vrpce tehnike cinerama – tehnika prikazivanja filmova u širokom formatu na vrlo zakrivljenom platnu s poljem preglednosti od 146°.

Da bi slika prekrila tako veliko platno, filmovi su prikazivani uz pomoć više unakrsnih sinkroniziranih projektor.

sl.12.-13. Pogled na izložbene prostorije.

Promišljanja

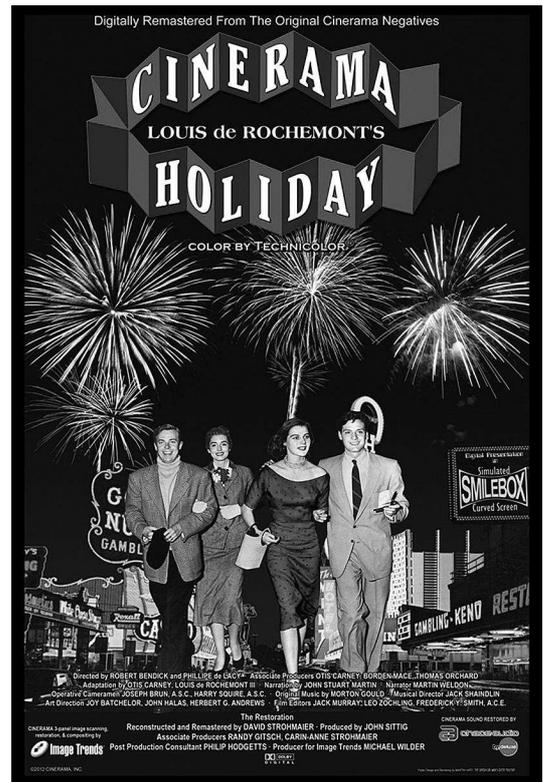
U Nacionalnome muzeju medija prikupljamo materijalnu kulturu filmskog stvaralaštva te javnosti predstavljamo filmove i predmete putem razolikih programa koji istražuju znanost, tehnologiju i umjetnost nepokretnih i pokretnih slika. U drugom dijelu ovog rada želim se osvrnuti na dva područja koja se pokazuju sve važnijima u svjetlu promišljanja naše izdvojenosti kao muzeja filma i kinematografije – područja koja bi valjalo sagledati u kontekstu planova za mogući Hrvatski muzej filma. Riječ je (u najširem smislu) o institucionalnim i disciplinarnim kontekstima i izazovima digitalne baštine.

Naš institucionalni i disciplinarni kontekst sve nam je važniji, to više što se proteklih pet godina u Ujedinjenom Kraljevstvu smanjuje financijska potpora muzejima.

Kao muzej koji je dio najveće skupine muzeja znanosti u svijetu, naš je primarni interes usmjeren na proces nastanka filma. No zanima nas i istraživanje kulturnog značenja i utjecaja medija filma na društvo i kulturu. U svom smo djelovanju svjesni i drugih britanskih institucija koje se brinu za očuvanje filmske kulture (to je ponajprije Britanski filmski institut i nacionalna mreža regionalnih filmskih arhiva) kojima možemo prosljediti ponude za donacije i s kojima možemo surađivati u zajedničkim projektima.

Podjela rada u našem Muzeju znači da su očekivanja od naših zbirki različita te da predstavljanje i tumačenje predmeta iz tih zbirki javnosti uokvirujemo na način koji se vjerojatno razlikuje od praksi drugih muzeja. Razmišljamo o cjelovitom procesu nastanka, distribucije, prikazivanja i arhiviranja filma, kao i o tehnologijama koje sve to omogućuju. Film smještamo u povijesni i tehnološki kontekst te dovodimo u vezu sa sličnim pričama i praksama s područja fotografije i televizije.

To nam otvara zanimljive tematske i interpretativne mogućnosti: primjerice, izlaganje *Technicolor* kamere iz 1930-ih omogućuje nam da razgovaramo ne samo o tehnikama stvaranja filma u boji (npr. o kinemakoloru), već i o povijesti i razvoju fotografije u boji te o tehnologiji emitiranja televizije u boji. Boja je samo jedan primjer; mogli bismo također promišljati o korijenima 3D filma, koji sežu do viktorijanske stereoskopske fotografije, o pretkinematografskim spektaklima izvanredne Kraljevske politehnike u Londonu i njihovim višestrukim

projektorima i vizualnim efektima ili o sponama između amaterskih i profesionalnih praksi čije paralele nalazimo i u povijesti fotografije.

U disciplinarnom smislu naša nam pozicija između "umjetnosti" i "znanosti" otvara mogućnosti za inovativni rad, o čemu svjedoče naši aktualni akademski projekti. Trenutačno surađujemo sa Sveučilištem iz Yorka u projektu pod vodstvom prof. Judith Buchanan, stručnjakinjom za adaptacije Shakespeareovih drama u ranome i nijemom filmu. Naše opsežne zbirke projektor i sličica za *lanterne magice* te opisi tih postupaka koriste se za istraživanja kulture i prakse izvedaba s lanternama u razdoblju od sredine do kraja 19. st. Nadalje, surađujemo s našim susjedima na Sveučilištu u Bradfordu – studentima njihovih seminara medijske arheologije omogućujemo rad sa zastarjelim medijskim tehnologijama, što pridonosi njihovu boljem razumijevanju povijesti.

Transformacije potaknute uvođenjem digitalnih tehnologija također donose izazove za muzeje filma poput našega. Mnogo je toga već napisano o izazovima s kojima se suočavaju muzeji koji se nastoje prilagoditi očekivanjima posjetitelja u modernim okruženjima digitalne multimedije, u kojima se "sadržaju" pristupa putem različitih platformi i uz pomoć širokog raspona mobilnih tehnologija koji je u neprestanoj mijeni. Za muzeje poput našega to je velik izazov jer nam je cilj na odgovarajući način reagirati na prilike koje se pritom stvaraju i koje naše zbirke predstavljaju kao dijelove radne tehnologije, a ne kao estetizirane kvaziumjetničke oblike, prekrasno izrađene skulpture u mahagoniju i bronci.

Međutim, ono što je možda još zanimljivije jest način na koji će digitalni obrat promijeniti ono što prikupljamo i metode kojima to činimo. Nakon što su filmaši usvojili digitalne tehnologije počelo je bujanje amaterskih i profesionalnih praksi, a današnji ekvivalenti analogne, mehaničke tehnologije koju čuvamo u našoj zbirci suvremena su elektronička i računalna tehnologija te velike količine podataka. Stoga novi izazovi proizlaze iz samog opsega (kako odabrati među tolikom množinom dostupnog materijala) i potrebe očuvanja građe (kako stvoriti stabilne protokole očuvanja i formate koji će opstati).

Sudjelovali smo u jednom istraživačkom projektu koji se bavi upravo tim izazovom. Dr. Sarah Atkinson s londonskog King's Collegea surađivala je s arhivom koji vodi filmašica Sally Potter kako bi istražila mogućnosti digitalnog arhiviranja procesa stvaranja filma. To ne znači samo odabir predmeta koji će se dokumentirati i sačuvati, već i potencijalno vrlo velike količine podataka, što također pretpostavlja protokole odabira, arhiviranja i održavanja u formatima i stanjima koja će pridonijeti njihovu dugoročnom očuvanju. U organizacijskom smislu, o skladištenju digitalnih zbirki Skupina muzeja znanosti trenutačno razmišlja kao o njihovu fizičkom smještanju te istražuje mogućnosti stvaranja ustanove za skladištenje podataka u sklopu jednoga od naših udaljenih skladišta koja bi djelovala uz pomoć obnovljive tehnologije.

Usvajanje digitalne tehnologije u stvaranju filmova ne otvara samo pitanja digitalnog očuvanja već i dugoročne održivosti "filma" kao odjelite muzeološke kategorije. Budući da oprema upotrijebljena u filmu i kinematografiji postaje sve manje različitom od one koja se rabi na televiziji – bilo zbog usvajanja tehnologija kućnog kina ili uporabe distribucijskih platformi utemeljenih na internetu – postavlja se pitanje koliko ćemo uspješno moći razdvojiti film od ostalih vizualnih medija utemeljenih na ekranu. Dok su spomenute nejasne i promjenjive granice između praksi i industrija u akademskom i kuratorskom smislu fascinantne, one znače stvarne probleme za muzeje. U konačnoj analizi muzeji moraju isticati i podržavati granice među disciplinama, praksama i institucijama te odlučiti hoće li određene materijale pridružiti njihovim zbirkama ili ne (spomenuto razjedinjenje dodatno otežava donošenje te odluke).

Glede fokusa na filmsku tehnologiju, valja reći da je riječ o području u kojemu na naša stajališta utječe naša publika. Sve dok naši posjetitelji film razumijevaju kao odjelitu kategoriju, naša je zadaća da ga kao takvog i predstavljamo. Međutim, u trenutku kada publika počne zamjećivati pomake, moramo biti dovoljno fleksibilni i osjetljivi te spremni na promjene. U protivnome bismo se lako mogli pretvoriti u klišeizirani muzej – staromodan, prašnjav i nevažan.

Da rezimiram: Nacionalni muzej medija i njegova Zbirka filma i kinematografije izniknuli su iz vrlo specifičnoga institucionalnog, povijesnog i kulturnog konteksta. Razvili su se na temelju odnosa s komplementarnim institucijama poput Britanskoga filmskoga instituta te unutar šireg konteksta Skupine muzeja znanosti. Naš odgovor na izazove prikupljanja i predstavljanja digitalnog filma bit će oblikovan i obogaćen novim, širokim interdisciplinarnim pristupima, a mi ćemo kontinuiranim dijalogom sa svojim posjetiteljima nastojati učiniti naš Muzej relevantnim. U tom smislu cilj nam je bolje razumjeti na koji se način naši posjetitelji i filmska publika općenito prilagođuju mijenama u filmskoj kulturi što ih donosi transformirajuća pojava digitalne tehnologije.

Prijevod s engleskog jezika: Nada Kujundžić

FILM AT THE NATIONAL MEDIA MUSEUM

The National Media Museum, part of the Science Museum Group, holds the United Kingdom's collection of cinematography, telling the story of the science and technology of film. Its collections complement those of the British Film Institute, and other museums that have an interest in the history of Film and Cinema.

The collections include many iconic and significant objects, from very early experimental equipment through to the recent, digital cameras and projectors.

The museum is located in Bradford, the world's first UNESCO designated City of Film, and also contains three cinema screens (including the earliest IMAX theatre in Europe), and has a rich and diverse programme of film exhibition and festivals.

This paper will outline the museum's holdings on film, and describe the development of the collection from its earliest beginnings as part of the South Kensington Museum, later the Science Museum in London.

It will outline some of the ways the museum has exhibited and interpreted film and the history of cinema using its collections and the platform of its cinema programme to engage the public.

It will also describe some of the research partnerships that have drawn on the collections to bring new understanding to these histories.

sl.14. Uz redoviti filmski program, Muzej njeguje tradiciju domaćina raznih filmskih festivala.
Plakat 16. bradfordskog međunarodnog festivala filma, 2010.

Dr. Sarah Atkinson s londonskog King's Collegea surađivala je s arhivom koji vodi filmašica Sally Potter kako bi istražila mogućnosti digitalnog arhiviranja procesa stvaranja filma. To ne znači samo odabir predmeta koji će se dokumentirati i sačuvati, već i potencijalno vrlo velike količine podataka, što također pretpostavlja protokole odabira, arhiviranja i održavanja u formatima i stanjima koja će pridonijeti njihovu dugoročnom očuvanju.